

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на здравеопазването

Изх. №.....2021 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от д-р Стойчо Кацаров – министър на здравеопазването

Относно: Проект на Постановление на Министерския съвет за създаване на Национален съвет за координиране прилагането в Република България на Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерски съвет и на неговата администрация във връзка с чл. 5, т. 2а от Рамковата конвенция за контрол на тютюна (РККТ) на Световната здравна организация (СЗО), внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за създаване на Национален съвет за координиране прилагането в Република България на Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация.

В третата цел на Програмата за устойчиво развитие на ООН до 2030 г. „Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст“

специално внимание е отделено на четвъртата подцел: „Намаляване с една трета до 2030 година на броя случаи на преждевременна смърт, вследствие на незаразни болести – чрез превенция и лечение, както и насърчаване на психичното здраве и благоденствие“. В цел 3а се посочва: „Засилване на прилагането във всички страни по целесъобразност на Рамковата конвенция на Световната здравна организация за контрол на тютюна“.

До момента Рамковата конвенция за контрол на тютюна е ратифицирана от 181 държави. Това е първият международен договор, който си поставя за цел да предпазва настоящите и бъдещи поколения от разрушителните здравни, социални, екологични и икономически последици в резултат на употребата на тютюн и излагането на въздействието на тютюневия дим.

България ратифицира Рамковата конвенция със закон през 2005 г., като тя влиза в сила за нашата страна на 5 февруари 2006 г.

През изминалите 15 години са въведени: пълна забрана за тютюнопушене на закрити и някои открити обществени места, комбинираните здравни предупреждения на опаковките на тютюневите изделия, системата за проследяване и другите изисквания на Директива 2014/40 за тютюневите и свързаните с тях изделия, както и е достигнат минималния размер на акциза, съгласно Директива 2011/64/ЕС относно структурата и ставките на акциза върху обработен тютюн.

Но това се оказва недостатъчно, за да може да се отчете рязък спад на тютюнопушенето, а оттам и на незаразните заболявания. България е с най-висок процент на пушачи сред възрастното население и с втори най-висок процент сред подрастващите момичета. (по данни от Здравния профил на страната за 2019 г. https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2019_chp_bulgaria_bulgarian.pdf).

Това показват и данните от проведеното през 2019 г. сравнителното международно изследване за употребата на алкохол, цигари и наркотици сред 16-годишни ученици от европейските страни в рамките на Европейски училищен изследователски проект за алкохол и други наркотици (ESPAD - http://espad.org/sites/espad.org/files/2020.3878_EN_04.pdf) (5): употреба на цигари поне веднъж през живота – за Европа 41%, за България 50%, (момчета 45%, момичета 54%); употреба на цигари поне веднъж през последните 30 дни – за Европа 20%, за България (32%, момчета 27%, момичета 36%); ежедневна употреба на цигари – за Европа 10%, за България 22%; ежедневна употреба на цигари на 13 г. или по-рано – за Европа 2,9%, за България 5,8%.

Някои от задълженията по Рамковата конвенция не са изпълнени в страната, въпреки че са изтекли сроковете, посочени в нея, като например ратифициране на Протокола за незаконна търговия на тютюневи изделия, въвеждане на пълна забрана за рекламата, промоцията и спонсорството.

Една от причините е липсата на ефективна координация и ясно дефиниране на отговорностите на отделните министерства и ведомства по прилагането на отделните текстове на Конвенцията.

Изпълнението на документите на Световната здравна организация се координират от Министерството на здравеопазването, за прилагането на Рамковата конвенция за контрол на тютюна министерствата следва да си сътрудничат и да си разпределят отговорностите. Реализирането на всеобхватната и много разнородна дейност по Конвенцията, е свързана и с регулиране на акцизите (цените) на тютюневите изделия, търговията с тях и рекламирането им във външната среда и в местата за продажба, здравното образование на децата и младежите, нелегалната търговия и др., които са извън отговорностите на Министерство на здравеопазването.

Към момента в нашата страна са посочени изисквания и задължения по прилагане на Конвенцията в Закона за здравето, Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия, Закона за закрила на детето, Закона за радиото и телевизията, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за митниците и други нормативни актове.

Съгласно с текстовете в същата, в предложени проект на Постановление са разписани отговорности на 11 министерства, на Агенция „Митници“, на Държавната агенция за закрила на детето, на Комисията за защита на потребителите, на Института по тютюна и тютюневите изделия, на Националното сдружение на общините в Република България и на неправителствени организации, работещи за ограничаване на тютюнопушенето.

Всички министерства, ведомства, общини и гражданският сектор имат задължението да противодействат на вмешателството на тютюневата индустрия при вземане на решения, касаещи общественото здраве (чл. 5, т. 3 от РККТ). Това изисква категорично недопускане участието на представители на тютюнопроизводителите и тютюневата индустрия в състава на Националния съвет.

На основание чл. 2, ал. 1 от Закона за тютюна, тютюневите и свързаните с тях изделия държавната политика в областта на тютюна, тютюневите и свързаните с тях

изделия се ръководи и осъществява от Министерския съвет, което е в унисон с прилагането на РККТ на СЗО в националното законодателство.

С цел предприемане на интегрирани политики за контрол на тютюна за председател на Националния съвет предлагаме да бъде един от заместник министър-председателите, а негови заместници – заместник-министър на здравеопазването и заместник-министър на икономиката.

За изпълнение на предложения проект на Постановление на Министерския съвет няма необходимост от допълнителни разходи/трансфери/други плащания. На членовете на Националния съвет не се предвижда да се изплаща допълнително възнаграждение за участието им в заседанията. Материално-техническите разходи, свързани с дейността на Националния съвет, се обезпечават от бюджета на Министерството на здравеопазването.

Проектът на Постановление на Министерския съвет не води до въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка, одобрена от министъра на финансите, съгласно приложение 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

С предложения проект на Постановление на Министерския съвет за създаване на Национален съвет за координиране прилагането в Република България на Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация, не се въвеждат разпоредби на актове на Европейския съюз, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствието с правото на Европейския съюз.

Предвид характера на документа, на основание чл. 20, ал. 2 от Закона за нормативните актове за същия е изготвена частична предварителна оценка на въздействието и са проведени обществени консултации на основание чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32-34 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме предложения проект на Постановление за създаване на Национален съвет

за координиране прилагането в Република България на Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация.

Приложения:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет;
2. Проект на Частична оценка на въздействието;
3. Становище на дирекция „Модернизация в администрацията“, МС;
4. Финансова обосновка;
5. Проект на Съобщение за средствата за масова информация;
6. Справка за отразяване на становища по проект на ПМС за създаване на Национален съвет за координиране прилагането в Република България на Рамковата конвенция за контрол на тютюна на Световната здравна организация

С уважение,

Д-Р СТОЙЧО КАЦАРОВ

Министър на здравеопазването